

z dnia 26 listopada 2025 r.

**UCHWAŁA NR _____ 2025
RADY MIEJSKIEJ W KRAPKOWICACH**

z dnia 18 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowie na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2, 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2023 r., poz. 2151), Rada Miejska w Krapkowicach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowie na lata 2026-2029, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krapkowic.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Krapkowicach.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Burmistrz Krapkowic

Andrzej Kasiura

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują: zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Realizacja zadań, o których mowa powyżej jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Projekt zarządzenia uzgodniono z Radcą Prawnym

Sporządziła: Celina Klimowicz – z-ca kierownika OPS w Krapkowicach

**PROGRAM PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE KRAPKOWICE
NA LATA 2026-2029**

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	3
WSTĘP	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	10
CHARAKTERYSTYKA GMINY KRAPKOWICE	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	12
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE KRAPKOWICE	14
DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	15
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE KRAPKOWICE	23
WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH	25
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	29
REALIZACJA PROGRAMU	37
ADRESACI PROGRAMU	38
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	38
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH	39
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	39
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	40
BIBLIOGRAFIA	42
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	43
SPIS RYSUNKÓW	43
SPIS TABEL	43
SPIS WYKRESÓW	43

WYKAZ SKRÓTÓW

AA – (ang. *Alcoholics Anonymous*) wspólnota osób uzależnionych od alkoholu

Al-Anon (ang. *Al-Anon Family Groups*) – wspólnota rodzin osób uzależnionych od alkoholu

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

DPA – Dział Profilaktyki Alkoholowej

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KPP – Komenda Powiatowa Policji

NGO (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

POW – Punkty Opiekuńczo-Wychowawcze

SM – Straż Miejska

UMiG – Urząd Miasta i Gminy

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

WSTĘP

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost zachowań polegających na eksperymentowaniu z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezsprzecznie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w przypadku każdej grupy wiekowej. Według Raportu opracowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, od 2007 roku spożycie alkoholu na 1 mieszkańca Polski w ciągu roku przekracza 9 litrów – w 2022 roku wyniosło ono 9,37 litrów, co jest wartością najniższą na przestrzeni ostatnich 5 analizowanych lat¹. Problem spożywania alkoholu dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn, jednak to właśnie mężczyźni stanowią grupę szczególnie narażoną na częstsze sięganie po tego typu substancje – spożywają oni alkohol niemal trzykrotnie częściej niż kobiety, tj. przez średnio 106 dni, podczas gdy kobiety piją alkohol średnio przez 37 dni w ciągu roku. Taka różnica może być związana nie tylko z czynnikami społecznymi i kulturowymi, ale także z odmiennymi preferencjami – mężczyźni częściej wybierają piwo, podczas gdy kobiety chętniej sięgają po wino².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczne spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat, odsetek uczniów w Polsce, którzy pili alkohol w ciągu ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.³.

¹ Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.

² Tamże.

³ Tamże.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. Europejski Raport Narkotykowy z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu 2024 roku było to 15,0%⁴. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 16,9%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%⁵. W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku przez Fundację CBOS, odnotowano, że w 2024 roku 13% uczniów zażywało narkotyki, co oznacza spadek o 3 pp. względem roku 2018. Marihuana i haszysz pozostają najczęściej stosowanymi przez uczniów substancjami – na zażywanie ich kiedykolwiek w życiu wskazało 36,2% respondentów w 2021 roku, co wskazuje na tendencje spadkowe poczynając od 2016 roku, gdy odsetek ten wyniósł 42,0%, przez 37,5% w roku 2018⁶.

W 2022 roku w Polsce wszczęto 37 572 postępowań na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi wzrost o 1 522 spraw w porównaniu do roku 2021, w którym odnotowano 36 050 takich postępowań. W 2022 roku podejrzenie popełnienia przestępstwa z uwagi o zapisy ustawy dotyczyło 36 591 osób, co oznacza niewielki wzrost w porównaniu do roku 2021, kiedy liczba podejrzanych wyniosła 36 282⁷.

⁴ Dane referencyjne zamieszczone w raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024).

⁵ Tamże.

⁶ Malczewski A., Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, 2022, s. 208-223.

⁷ Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.

Coraz częściej obserwuje się także występowanie uzależnień behawioralnych (tj. uzależnień od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Najważniejsze wnioski wynikające z raportu Nastolatki 3.0 opracowanego na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2022 roku, wskazują na wzrost średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2022 roku było to ponad 5 godzin w ciągu dnia, co oznacza wzrost względem wyników badania zrealizowanego w 2020 roku. Szczególnie alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy w czasie korzystania z Internetu spotykają się z przemocą (44,6%) lub mową nienawiści (68,4%). Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, że ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (53,7%)⁸.

Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że blisko co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (23,8%) oraz przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (28,7%)⁹.

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania

⁸ Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.

⁹ Tamże.

Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji psychoaktywnych oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. W związku z tym Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2025 rok rekomenduje m.in.:

- zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem wyników diagnozy lokalnych potrzeb w zakresie leczenia uzależnień,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowice na lata 2026-2029 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy Krapkowice. Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących

- w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
 - 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja w/w zadań prowadzona jest w postaci Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowice na lata 2026-2029 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Krapkowice na lata 2026-2029, są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

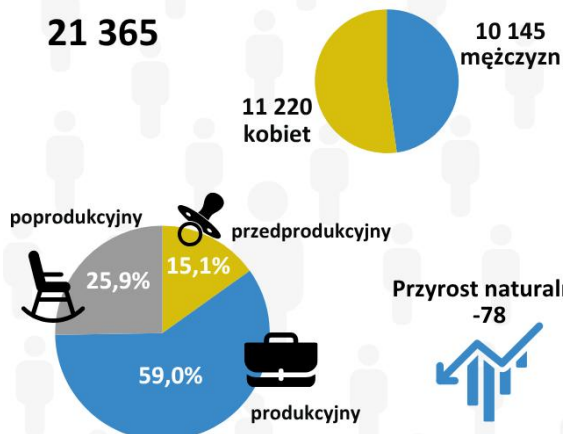
Ponadto, dokument nawiązuje m.in. do zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Krapkowice na lata 2026-2035.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA GMINY KRAPKOWICE

Liczba ludności

21 365

KULTURA I SPORT

- Krapkowicki Dom Kultury,
- Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Krapkowicach,
- Kluby Seniora,
- Kluby sportowe.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

- 8 publicznych przedszkoli,
- 7 szkół podstawowych,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Ponadto prowadzone przez organizacje pozarządowe 2 szkoły podstawowe (w tym szkoła specjalna) oraz 1 przedszkole publiczne.

POMOC I WSPARCIE

- Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego,
- Dom Dziennego Pobytu „Fantazja”,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Krapkowickie Centrum Dobroczynności,
- 2 Poradnie leczenia uzależnień,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- 2 Punkty Opiekuńczo-Wychowawcze w Krapkowicach i Ściborowicach,
- Straż Miejska,
- Środowiskowy Dom Samopomocy z filią „Na Polnej” w Krapkowicach,
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Krapkowicach,
- Zakład Aktywności Zawodowej,
- Zespół Interdyscyplinarny.

*Dane statystyczne przedstawione na grafice pochodzą z 2024 roku [BDL GUS oraz Raport o stanie Gminy Krapkowice za 2024 rok].

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy Krapkowice należą:

- Annogórskie Centrum Zdrowia Psychicznego,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach,
- Komenda Powiatowa Policji w Krapkowicach,
- Krapkowickie Centrum Dobroczynności,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Krapkowicach,
- Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krapkowicach,
- Powiatowy Urząd Pracy w Krapkowicach,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny,
- Punkty Opiekuńczo-Wychowawcze w Krapkowicach i Ściborowicach,
- Straż Miejska,
- Urząd Miasta i Gminy w Krapkowicach,
- Zakład Aktywności Zawodowej,
- Zespół Interdyscyplinarny w Krapkowicach,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe,
- placówki kulturalne i rekreacyjne,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe.

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie gminy Krapkowice należy zaliczyć:

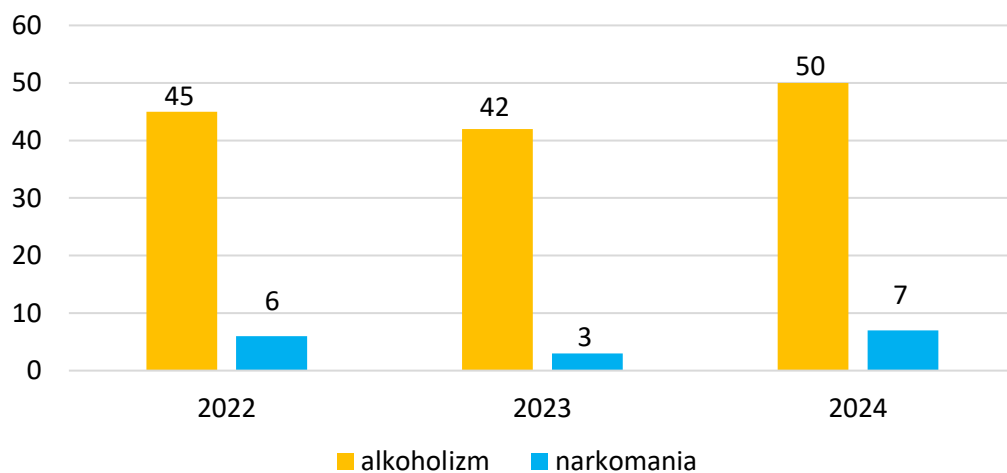
- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej,
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia,
- przedstawicieli innych placówek, organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE KRAPKOWICE

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak leczenie, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2024 roku z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystało 50 rodzin. W 2023 roku liczba rodzin korzystających z pomocy z tego tytułu wyniosła 42, z kolei w 2022 roku – 45. W 2024 roku z pomocy społecznej z powodu narkomanii skorzystało 7 osób, w 2023 roku – 3 osoby, natomiast w 2022 roku – 6 osób. Jak wskazują dane, liczba rodzin, które w analizowanych latach skorzystały z pomocy społecznej zarówno z powodu alkoholizmu jak i narkomanii wykazała wahania, a w 2024 roku w obu przypadkach osiągnęła ona najwyższą wartość.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Alkoholizm w 2024 roku jako powód udzielania pomocy i wsparcia pomocy społecznej znajdował się na siódmym miejscu. W tym samym roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyniosła 616, a więc rodziny borykające się z problemem alkoholizmu stanowiły 8,1% ogółu. Na przestrzeni lat 2022-2024 ich udział przyjmował tendencję spadkową, gdyż w 2023 roku było to 6,7%, natomiast w 2022 roku – 7,0%.

Rodziny, w których wystąpił problem narkomanii, znalazły się w 2024 roku na dziesiątym miejscu wśród powodów udzielania pomocy społecznej i stanowiły 1,1% ogółu rodzin korzystających z pomocy społecznej. Udział tych rodzin na przestrzeni lat 2022-2024 ulegał wahaniom, o czym świadczy fakt, że w 2022 roku wyniósł on 0,9%, a w 2023 roku 0,5%.

DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach powołana do wykonywania zadań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku w skład Komisji wchodziło 6 członków, a ich liczba na przestrzeni analizowanych trzech lat była stała¹⁰. Do zadań GKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miejskiej, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

¹⁰ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.
7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.
9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań GKRPA, podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024 w gminie Krapkowice, przedstawia kolejna tabela. W 2024 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 45 osobami z problemem alkoholowym oraz 8 członkami ich rodzin, a wobec 6 osób wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy ulegała wahaniom, z kolei zmniejszyła się liczba zarówno członków ich rodzin, jak i osób, wobec których skierowano do sądu wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024

Lp.	wyszczególnienie	2022	2023	2024
1	liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi prowadzono rozmowy	38	51	45
2	liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi prowadzono rozmowy	15	11	8
3	liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	15	8	6

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

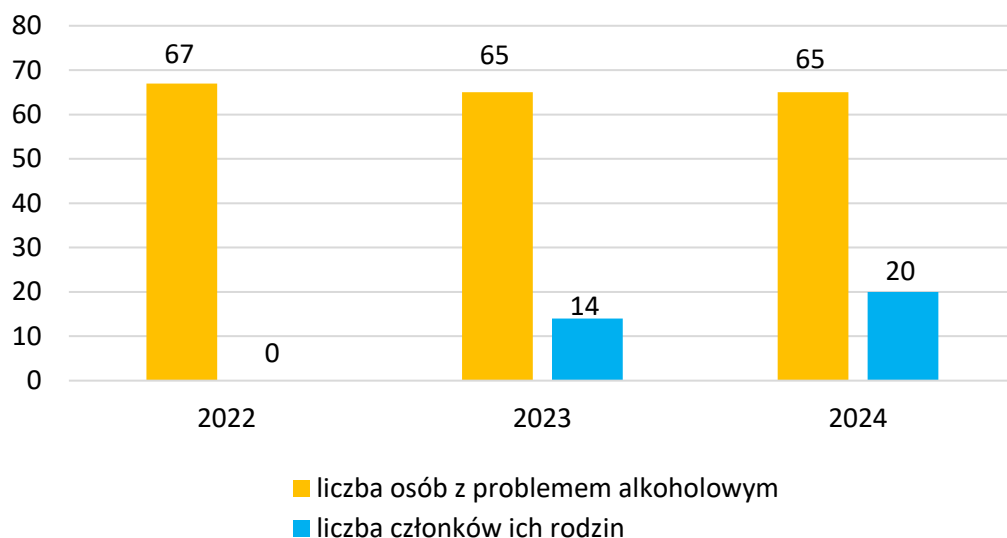
Członkowie GKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. W 2024 roku GKRPA w gminie Krapkowice przeprowadziła rozmowy z 7 osobami doświadczającymi przemocy domowej, a także 7 osobami stosującymi przemoc i 3 jej świadkami¹¹.

W 2024 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, na terenie gminy Krapkowice działał **Punkt Informacyjno-Konsultacyjny** finansowany z tzw. „korkowego”, czyli środków pochodzących z opłat za koncesje na sprzedaż napojów alkoholowych. Punkt był dostępny przez 70 godzin miesięcznie i oferował pomoc osobom uzależnionym, współuzależnionym, dzieciom wychowującym się w rodzinach z problemem przemocy lub alkoholizmu, a także osobom doświadczającym przemocy domowej lub ją stosującym.

W 2024 roku w ramach działalności Punktu udzielono porad 65 osobom zmagającym się z uzależnieniem od alkoholu. Dodatkowo wsparcie w postaci poradnictwa uzyskało 20 członków rodzin tych osób. W 2023 roku było to również 65 osób uzależnionych od alkoholu oraz 14 członków ich rodzin, natomiast w 2022 roku z porad skorzystało 67 osób z problemem uzależnienia, a żaden członek rodziny osoby uzależnionej nie skorzystał z poradnictwa w PIK. W analizowanym okresie (2022-2024) z poradnictwa Punktu nie skorzystała żadna osoba uzależniona od narkotyków ani żaden dorosły członek rodziny dotkniętej tym problemem.

¹¹ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

Wykres 2. Liczba osób uzależnionych od alkoholu oraz dorosłych członków ich rodzin, którzy skorzystali z porad udzielanych w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

Istotnym wsparciem lokalnego systemu profilaktyki jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. W analizowanych latach, w szkołach funkcjonujących na terenie gminy Krapkowice, GKRPA zrealizowała programy o potwierdzonej skuteczności, tj. programy rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego, prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Wśród przeprowadzonych działań znalazły się również inne programy profilaktyczne finansowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, nieobjęte systemem rekomendacji. Przeprowadzono także inne formy działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży. Poniższa tabela przedstawia zestawienie programów profilaktycznych oraz działań edukacyjnych realizowanych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach w latach 2022-2024. Uwzględniono zarówno programy rekomendowane, jak i inne inicjatywy, wraz z liczbą uczestników w podziale na poszczególne lata.

Tabela 2. Programy profilaktyczne i działania edukacyjne zrealizowane w krapkowickich szkołach przez GKRPA w latach 2022-2024

Program / działanie	2022	2023	2024
PROGRAMY OBJĘTE SYSTEMEM REKOMENDACJI PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH I PROMOCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO (KCPU, ORE, IPIN)			
Debata	101 uczniów, 3 nauczycieli	152 uczniów, 2 nauczycieli	115 uczniów, 3 nauczycieli
Szkolna Interwencja Profilaktyczna	2 uczniów, 4 nauczycieli, 6 rodziców	12 uczniów, 17 nauczycieli, 10 rodziców	Zrealizowano, b.d. liczbowych
TUTORING SZKOLNY (program pedagogiki dialogu)	25 uczniów, 5 nauczycieli 25 rodziców,	40 uczniów, 8 nauczycieli, 40 rodziców	52 uczniów, 2 nauczycieli
Unplugged	x	x	36 uczniów, 2 nauczycieli
Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej	x	x	16 uczniów, 4 nauczycieli
INNE PROGRAMY PROFILAKTYCZNE NIEOBJĘTE SYSTEMEM REKOMENDACJI			
Program z obszaru profilaktyki uniwersalnej	974 uczniów, 55 nauczycieli, 300 rodziców	805 uczniów, 30 nauczycieli, 150 rodziców	676 uczniów, 21 nauczycieli
INNE FORMY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH SKIEROWANYCH DO DZIECI I MŁODZIEŻY			
Prelekcje/pogadanki służb mundurowych	1 200 uczniów	300 uczniów	x
Festyny i imprezy plenerowe (poza sportowymi)	316 uczniów	270 uczniów	x
Imprezy sportowe (turnieje, wyścigi, olimpiady itp.)	1 300 uczniów	x	x

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

X oznacza brak realizacji wskazanego programu/działania w danym roku sprawozdawczym.

Ponadto na terenie gminy Krapkowice w latach 2022-2024 działały 2 Punkty Opiekuńczo-Wychowawcze w Krapkowicach oraz w Ściborowicach, skierowane do dzieci z grup ryzyka z programem opiekuńczym. Działalność Punktów koncentruje się na zapewnieniu dzieciom i młodzieży opieki oraz wsparcia wychowawczego poza czasem zajęć szkolnych. Ich podstawowe funkcje obejmują m.in. pomoc w nauce, rozwijanie pasji i umiejętności, a także tworzenie bezpiecznej, przyjaznej przestrzeni do konstruktywnego spędzania czasu wolnego. Liczba dzieci i młodzieży korzystających z zajęć w Punktach na przestrzeni lat 2022-2024 wahała się, a w ostatnim roku sprawozdawczym była najwyższa – 98 dzieci. Wśród dzieci uczestniczących w zajęciach przez cały okres sprawozdawczy 4 dzieci wychowywała się w rodzinach z problemem alkoholowym, natomiast nie odnotowano wśród wychowanków Punktów dzieci pochodzących z rodzin z problemem narkotykowym. Szczegółowe informacje znajdują się w tabeli poniżej.

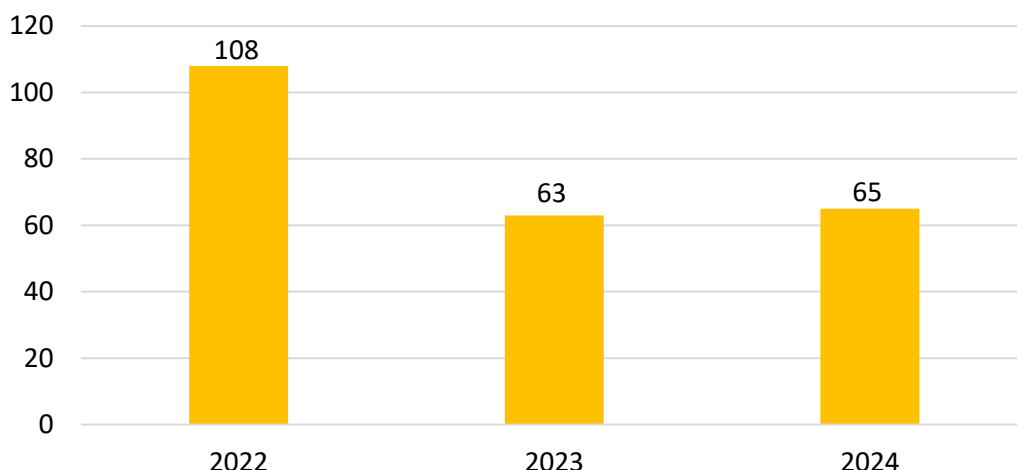
Tabela 3. Liczba Punktów Opiekuńczo-Wychowawczych oraz dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach POW w latach 2022-2024

Lp .	wyszczególnienie	2022	2023	2024
1	liczba Punktów Opiekuńczo-Wychowawczych	2	2	2
2	liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach POW, w tym:	64	59	98
3	z rodzin z problemem alkoholowym	4	4	4
4	z rodzin z problemem narkotykowym	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

W zakresie profilaktyki skierowanej do dorosłych mieszkańców Gminy, w każdym roku sprawozdawczym w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, organizowano szkolenia dla właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych. W 2022 roku w takich szkoleniach uczestniczyło 108 osób, w 2023 roku były to 63 osoby, natomiast w 2024 roku 65 sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży alkoholu wzięło udział w szkoleniach.

Wykres 3. Liczba właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych biorących udział w szkoleniach w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

W latach 2022-2024 na terenie gminy Krapkowice aktywnie działało **Krapkowickie Stowarzyszenie Trzeźwościowo-Turystyczne** – formalna organizacja funkcjonująca na podstawie przepisów ustawy o stowarzyszeniach. Mieszkańcy Gminy, którzy doświadczają problemów związanych z uzależnieniami i przemocą domową mogli brać udział w integracyjnych spotkaniach oraz wyjazdach organizowanych przez Stowarzyszenie. KSTT realizowało także działania edukacyjne i tematyczne skierowane do swoich członków oraz grup trzeźwościowych, dotyczące problematyki alkoholizmu.

Na terenie Gminy funkcjonowała również **grupa wsparcia typu AA** dla osób zmagających się z uzależnieniem od alkoholu. W latach 2022-2023 działała samopomocowa grupa Al-Anon, przeznaczona dla dorosłych członków rodzin osób uzależnionych, natomiast w latach 2023-2024 działalność prowadził nieformalny Klub Abstynenta¹².

Równolegle, w ramach działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, funkcjonuje także **Poradnia Leczenia Uzależnień**, w której prowadzone są grupy terapeutyczne: grupa podstawowa z programem intensywnej terapii uzależnienia oraz grupa pogłębiona z programem pracy nad dalszym zdrowieniem. Działa także terapia indywidualna dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. W 2024 roku terapię odwykową w placówce rozpoczęły 144 osoby, w tym 34 kobiety i 110 mężczyzn. Skierowania na leczenie stacjonarne otrzymało 7 pacjentów, a 9 osób zgłoszono z rozpoznaniem uzależnienia krzyżowego, wśród

¹² Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

których było 7 mężczyzn i 2 kobiety. Liczba osób odbywająca terapię odwykową w placówce na przestrzeni lat 2022-2024 zwiększyła się, a w każdym roku sprawozdawczym większość z nich stanowili mężczyźni. Liczb osób skierowanych na leczenie odwykowe z roku na rok malała, natomiast liczba osób z uzależnieniem krzyżowym, korzystających z pomocy Poradni wahała się. Szczegółowe informacje dotyczące Poradni Leczenia Uzależnień znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 4. Liczba osób podejmujących leczenie odwykowe z podziałem na płeć i rodzaj terapii w latach 2022-2024

Lp .	wyszczególnienie	2022	2023	2024
1	liczba osób podejmujących leczenie odwykowe, w tym:	76	126	144
2	mężczyźni	60	89	110
3	kobiety	16	37	34
4	Liczba osób skierowanych na leczenie stacjonarne	11	9	7
5	Liczba osób uzależnionych krzyżowo	2	17	9

Źródło: Raport o stanie Gminy Krapkowice za 2022, 2023 i 2024 rok.

W ramach działań z zakresu edukacji zdrowotnej na terenie Gminy przez cały okres sprawozdawczy podejmowano inicjatywy informacyjno-edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu, zwłaszcza w kontekście prowadzenia pojazdów pod jego wpływem. W 2024 roku przeprowadzono warsztaty edukacyjne skierowane do uczniów i nauczycieli, poświęcone tematyce kierowania pojazdami po spożyciu alkoholu. Zajęcia miały na celu ograniczenie zachowań ryzykownych oraz kształtowanie postaw asertywnych wobec alkoholu. W warsztatach uczestniczyło 44 uczniów oraz 2 nauczycieli i wychowawców. Dodatkowo zorganizowano „Debatę Społeczną” poświęconą problemowi nietrzeźwości na drogach, w której wzięło udział około 100 osób. Wśród dorosłych prowadzono działania edukacyjne dotyczące wpływu alkoholu na dzieci i młodzież – zwracając uwagę na skutki, zagrożenia oraz sposoby zapobiegania uzależnieniom. Materiały informacyjne były dystrybuowane m.in. podczas lokalnych festynów i wydarzeń, a w szkołach odbywały się spotkania z udziałem pedagogów, rodziców i uczniów, realizowane we współpracy z funkcjonariuszami Policji¹³.

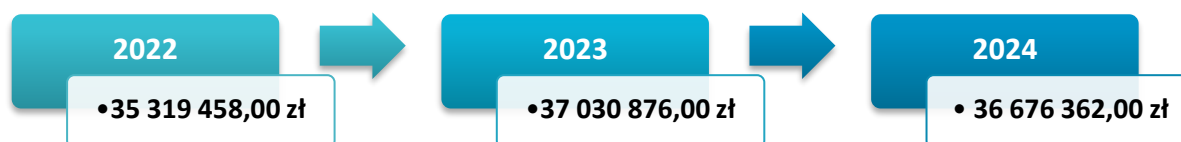
¹³ Raport o stanie Gminy Krapkowice za 2022, 2023 i 2024 rok.

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE KRAPKOWICE

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W 2024 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Krapkowie wyniosła łącznie 36 676 362,00 zł, w tym najwięcej, bo 17 951 707,00 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Wartość napojów o zawartości alkoholu do 4,5% wyniosła 14 611 080,00 zł, natomiast od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) – 4 113 575,00 zł. Na przestrzeni lat 2022-2024 wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Krapkowie ulegała wahaniom.

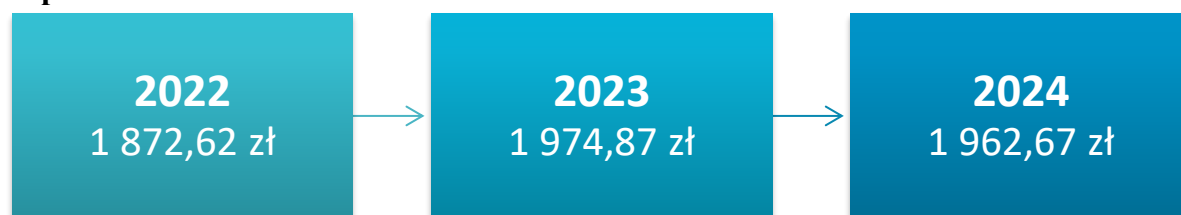
Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Krapkowie w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

W 2024 roku gminę Krapkowie zamieszkiwało łącznie 18 687 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 1 962,67 zł – w porównaniu do lat poprzednich zaobserwowano wahania.

Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca gminy Krapkowie na przestrzeni lat 2022-2024

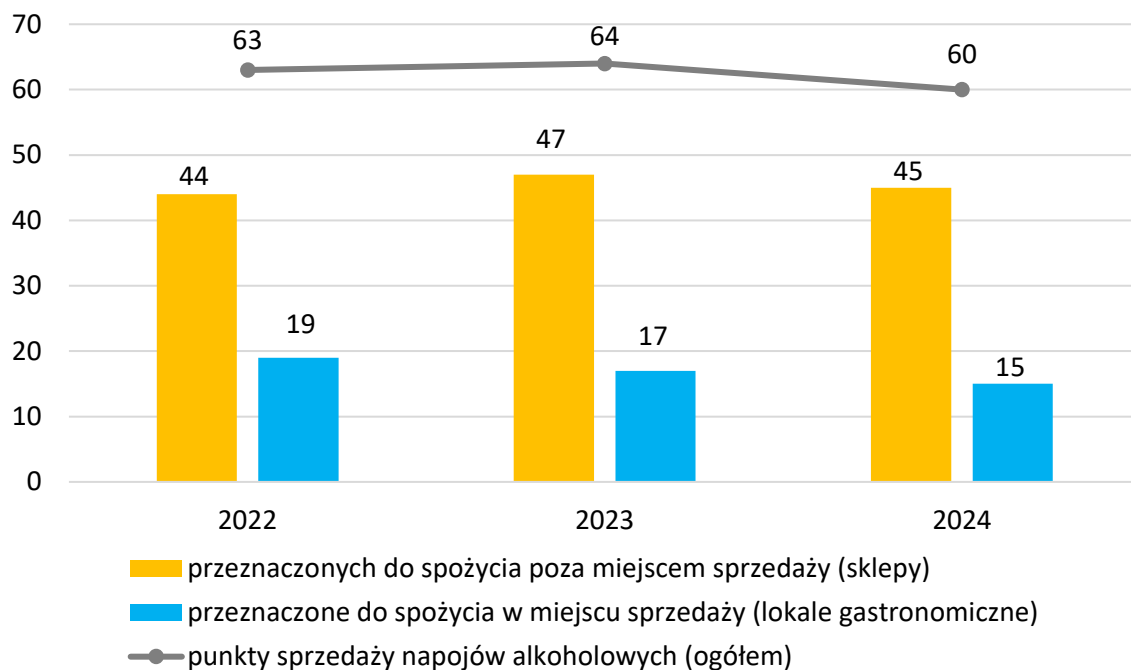

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdań z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy była stosunkowo stała – w 2022 roku wyniosła ona 63, w 2023 roku funkcjonowały 64 punkty, a w 2024 roku było ich 60. W ostatnim roku sprawozdawczym na terenie Gminy znajdowało się 45 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem

sprzedaży (sklepy) oraz 15 punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

Wykres 4. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Krapkowice na przestrzeni lat 2022-2024

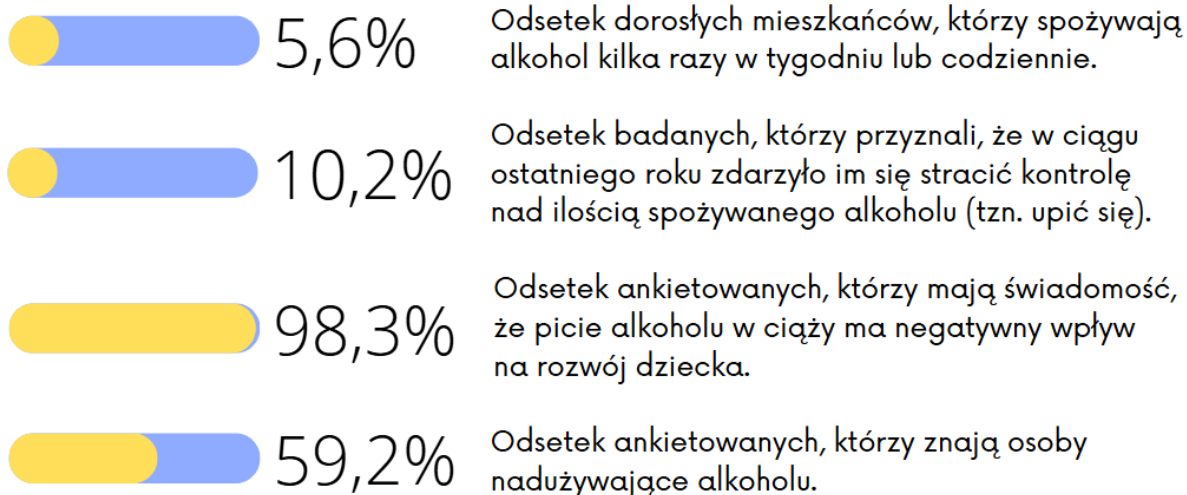

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024.

WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH¹⁴

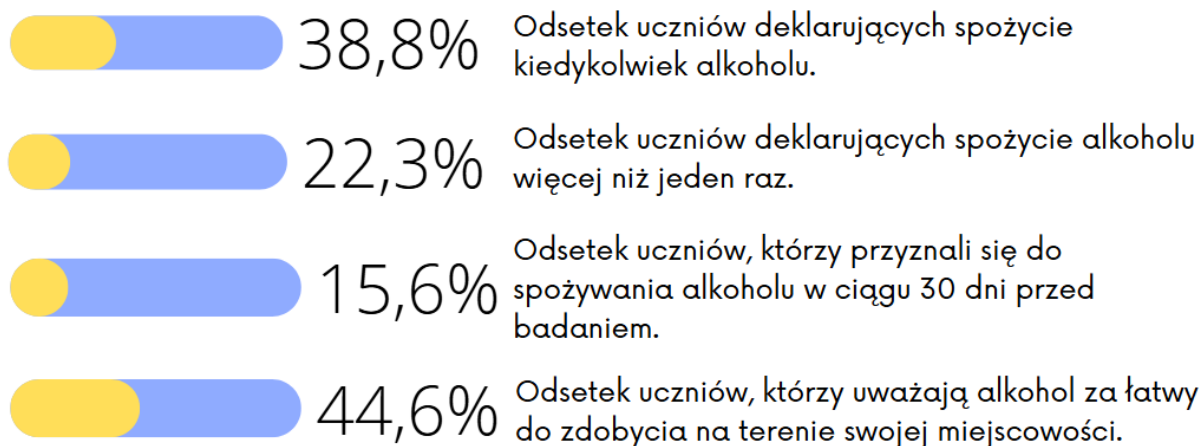
PROBLEM ALKOHOLOWY

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=235

UCZNIOWIE

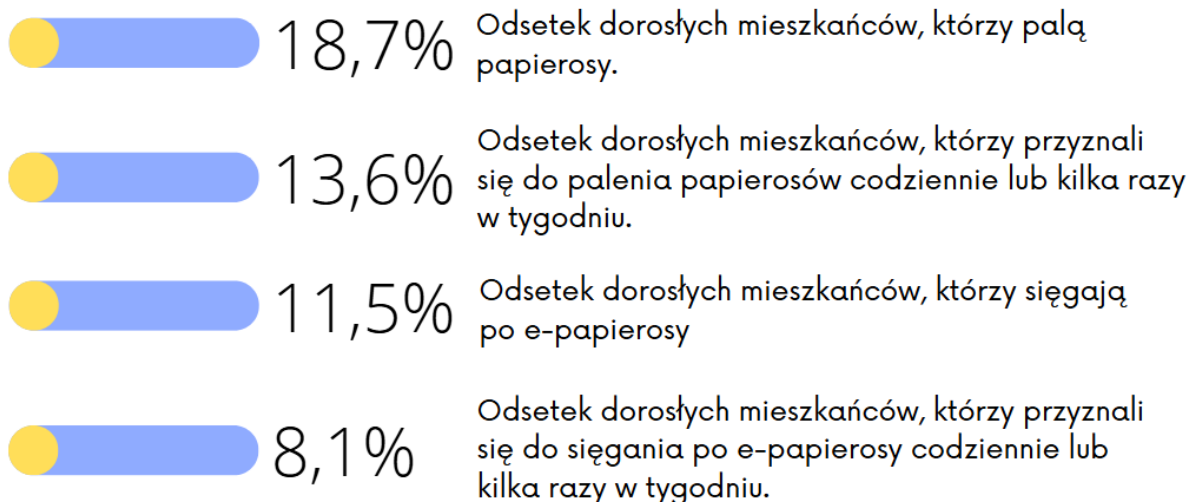

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=814

¹⁴ Dane pochodzą z diagnozy problemów społecznych przeprowadzonej na terenie gminy Krapkowice w 2025 roku. Źródło danych: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wraz z badaniami dla Gminy Krapkowice na lata 2026-2035.

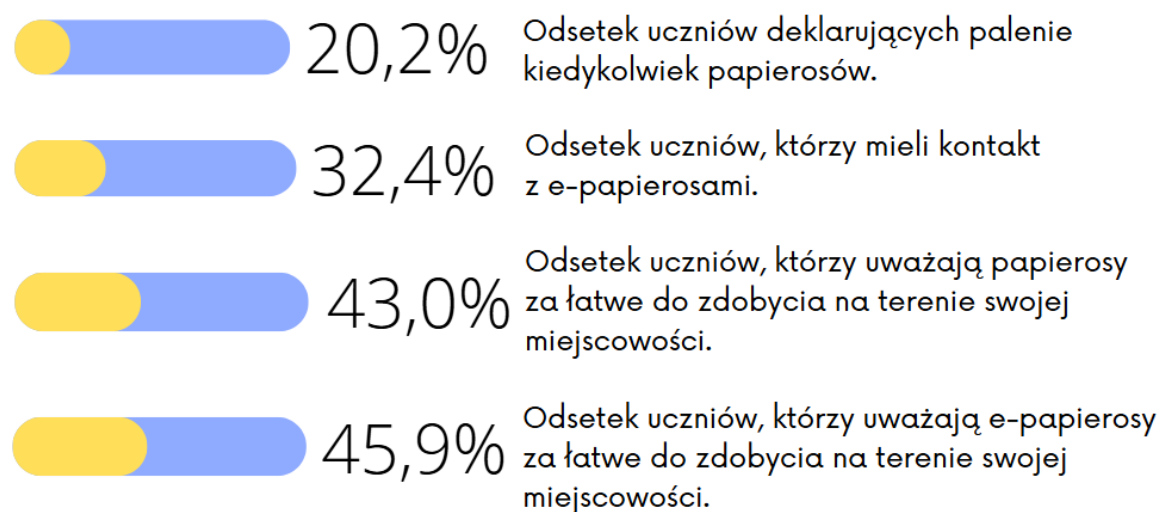
PROBLEM NIKOTYNOWY

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=235

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=814

PROBLEM NARKOTYKOWY

DOROŚLI MIESZKAŃCY

Żaden dorosły mieszkaniec Gminy nie stwierdził, że kiedykolwiek zażywał środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia).

Odsetek ankietowanych, którzy znają osoby nadużywające narkotyków.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=235

UCZNIOWIE

Odsetek uczniów, którzy zażywali kiedykolwiek środki psychoaktywne.

Odsetek uczniów, którzy zażywają środki psychoaktywne regularnie/codziennie.

Odsetek uczniów, którzy przyznali się do zażywania środków psychoaktywnych w ciągu 30 dni przed badaniem.

Odsetek uczniów, którzy uważają dopalacze za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

Odsetek uczniów, którzy uważają narkotyki za łatwe do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=814

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

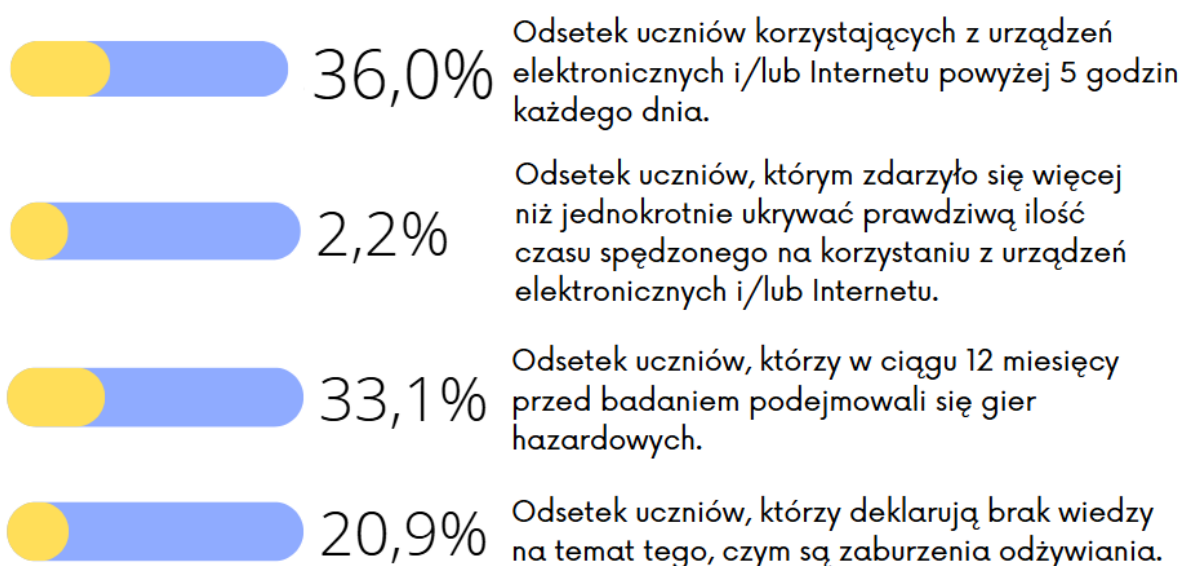
(formy uzależnień, które nie są związane z substancjami chemicznymi, hazard, siecioholizm, zakupoholizm)

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=235

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=814

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowice na lata 2026-2029 jest:

Rozwój lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz realizacja działań w zakresie profilaktyki i edukacji społecznej, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji społeczno-zdrowotnych wynikających z sięgania po substancje psychoaktywne i podejmowania utrwalonych czynności oraz wzmocnienie postaw abstynenckich w społeczności lokalnej.

Celami operacyjnymi Programu są:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.
2. Profilaktyka.
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze, profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.
4. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą domową.
5. Diagnoza Problemów Alkoholowych w Gminie Krapkowice.
6. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach.
7. Dział Profilaktyki Alkoholowej (DPA).

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w Konwencji o prawach osób

niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia.

Cel 1. Promocja zdrowia.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Lp.	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy
1.1	Edukacja zdrowotna. Podniesienie świadomości osób poprzez prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych w obszarze profilaktyki i zachowań ryzykownych, przeciwdziałania przemocy domowej. Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup docelowych na temat zagrożeń wynikających z używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, uzależnień behawioralnych, leków, dopalaczy. - prowadzenie kampanii profilaktycznych (dot. uzależnień i przemocy domowej), - prowadzenie działań informacyjnych skierowanych do klientów kupujących alkohol (ulotki, plakaty), - podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach: zajęcia edukacyjne dla młodzieży szkół podstawowych, średnich i zawodowych, szkół nauki jazdy, - podejmowanie działań informacyjno-edukacyjnych na temat rakotwórczego wpływu alkoholu na stan zdrowia człowieka, - podejmowanie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży,	– Liczba przeprowadzonych kampanii profilaktycznych, – liczba zajęć edukacyjnych dla młodzieży na temat przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach, – liczba uczniów biorących udział w zajęciach, – liczba działań informacyjno-edukacyjnych na temat szkodliwości alkoholu, – liczba działań edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli, – liczba rodziców i nauczycieli biorących udział w działaniach edukacyjnych.	GKRPA, ZI, KPP, placówki oświatowe

	- prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych (rodziców, nauczycieli) w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież.		
1.2	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy domowej i możliwości przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym. - organizacja debat społecznych, - umieszczanie informacji na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Krapkowicach (w zakładce GKRPA), tablice informacyjne i lokalnej prasie. Bloki informacyjne w lokalnej prasie, mediach, - rozpowszechnienie informatora dot. placówek udzielających pomocy, informacji na temat Procedury „Niebieskie Karty”, rozpowszechnienie broszur i plakatów. - przekazanie dla nauczycieli i pedagogów szkolnych informacji na temat miejsc pomocy osobom dotkniętym uzależnieniami i przemocą domową celem poinformowania dzieci i młodzieży w szkołach gminy Krapkowice. Przekazanie informacji dzieciom i młodzieży szkolnej o instytucjach zajmujących się procedurą „Niebieskie Karty”. - prowadzenie lokalnych działań edukacyjnych, lokalnych kampanii, konferencji, porad, seminariów, szkoleń.	– Liczba rozpowszechnionych materiałów informacyjnych (np. broszur, plakatów, informatorów) oraz informacji online, – liczba uczniów uczestniczących w działaniach edukacyjnych nt. miejsc udzielających pomocy, – liczba przeprowadzonych lokalnych działań edukacyjnych (np. debat, kampanii, konferencji, porad, seminariów, szkoleń).	GKRPA, ZI, KPP, placówki oświatowe
1.3	Prowadzenie i utrzymanie Punktów Opiekuńczo-Wychowawczych na terenie Gminy Krapkowice. - zajęcia opiekuńczo-wychowawcze prowadzone z dziećmi i młodzieżą (podczas zajęć prowadzenie kampanii, edukacja w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych), - dofinansowanie do wyżywienia dzieci z rodzin problemowych w Punktach Opiekuńczo-Wychowawczych.	– Liczba funkcjonujących Punktów Opiekuńczo-Wychowawczych, – liczba dzieci objętych wsparciem Punktów, – liczba dofinansowanych posiłków.	UMiG, GKRPA, OPS, placówki oświatowe, POW, NGO
1.4	Szkolenie kadr. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania	– Liczba zorganizowanych szkoleń,	GKRPA, OPS

	alkoholu, narkotyków, NSP, uzależnień behawioralnych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemami uzależnień i przemocy domowej. - organizowanie szkoleń dla grup zawodowych zaangażowanych w rozwiązywanie problemów uzależnień i przeciwdziałanie przemocy domowej (GKRPA, ZI, Policja, OPS, ochrona zdrowia, kuratorzy i inni przedstawiciele), - dofinansowanie placówek leczenia uzależnień w zakresie kształcenia oraz doskonalenia zawodowego pracowników.	- liczba placówek leczenia uzależnień objętych dofinansowaniem, - liczba uczestników szkoleń.	
1.5	Zmniejszenie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu. - organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych oraz innych zainteresowanych służb, - kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, - kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie np. poprzez ograniczenie nocnej sprzedaży alkoholu oraz zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych.	- Liczba przeszkolonych sprzedawców napojów alkoholowych, - liczba punktów sprzedaży alkoholu, - liczba przeprowadzonych kontroli punktów.	GKRPA, Wydział działalności gospodarczej
1.6	Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego. - występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności.	- Liczba postępowań sądowych z udziałem GKRPA.	GKRPA, Wydział działalności gospodarczej

Cel 2. Profilaktyka

Lp.	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy
2.1	Profilaktyka uniwersalna: Poszerzanie, udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów	- Liczba zrealizowanych rekomendowanych programów profilaktycznych,	GKRPA, placówki oświatowe, ZI

	profilaktycznych rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPiN. - prowadzenie programów (w tym rekomendowanych) i warsztatów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, - prowadzenie programów dot. przeciwdziałania przemocy domowej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych.	– liczba uczestników działań profilaktycznych (dzieci, młodzieży, dorosłych).	
2.2	Profilaktyka selektywna: Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki selektywnej adresowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i wychowawców.	– Liczba zrealizowanych programów z obszaru profilaktyki selektywnej, – liczba osób biorących udział w programach.	GKRPA, placówki oświatowe, ZI
2.3	Profilaktyka wskazująca: Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego z obszaru profilaktyki wskazującej, - wczesne interwencje z udziałem pedagoga i psychologa podejmowane wobec uczniów upijających się, stosujących przemoc rówieśniczą w ramach Programu Profilaktycznego „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”.	– Liczba zrealizowanych programów z obszaru profilaktyki wskazującej, – liczba osób biorących udział w programach. – liczba szkół wdrażających Program pn. „Szkolna Interwencja Profilaktyczna”.	GKRPA, placówki oświatowe, ZI

Cel 3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze, profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

Lp.	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy
3.1	Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych realizujących działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania innym uzależnieniom i przemocy domowej. - wspieranie zadań realizowanych przez stowarzyszenia w tym abstyntenckie, trzeźwościowe, realizujących działania na rzecz trzeźwości, przeciwdziałania innym uzależnieniom i przemocy domowej. - udostępnianie pomieszczeń na spotkania grup samopomocowych, - organizacja i prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych dla osób z uzależnieniem, - współpraca z Klubem Integracji Społecznej w Krapkowicach, - wspieranie działalności i środowisk abstyntenckich Grupy AA, AL-Anon.	– Liczba działań podjętych na rzecz współpracy i wsparcia organizacji pomagającym osobom uzależnionym i ich rodzinom (np. KIS, grupy abstyntenckie), – liczba zorganizowanych zajęć dla osób z uzależnieniem.	GKRPA, NGO, ZI
3.2	Wspomaganie działalności instytucji, jednostek służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. - współpraca i wspomaganie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w Krapkowicach w ramach procedury „Niebieskie Karty”, udział w spotkaniach plenarnych i grupach diagnostyczno-pomocowych. - współpraca i wspieranie zadań realizowanych z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, na rzecz trzeźwości, przeciwdziałaniu innym uzależnieniom (Policja, Prokuratura, Sąd). - współpraca z podmiotami leczniczymi zajmującymi się terapią uzależnień.	– Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego z udziałem przedstawicieli GKRPA, – liczba działań podjętych na rzecz współpracy z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości oraz podmiotami leczniczymi w ramach rozwiązywania problemów alkoholowych.	GKRPA, NGO, ZI

Cel 4. Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą domową.

Lp.	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy
4.1	Zwiększanie dostępności i podnoszenie jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu oraz podniesienie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym i przemocy domowej - zwiększenie umiejętności readaptacyjnych dla osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy domowej, - pomoc psychologiczna, - pomoc prawna, - badania psychiatryczne i psychologiczne, - konsultacje psychiatryczne, - praca socjalna, asystent rodziny, - działania interdyscyplinarne,	– Liczba osób skierowanych do podmiotów leczniczych, – Liczba osób, która zakończyła program terapeutyczny, – Liczba osób skierowanych do biegłych, – Liczba konsultacji psychiatrycznych, – Liczba konsultacji psychologicznych.	GKRPA, OPS, NGO, placówki ochrony zdrowia, PIK
4.2	Udzielanie osobom uzależnionym, dotkniętym przemocą domową oraz członkom ich rodzin wsparcia psychologicznego i poradnictwa. - prowadzenie i utrzymanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową, - udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji, - usługi psychologiczne dla dzieci i osób dorosłych dotkniętych przemocą domową z problemem alkoholowym.	– Liczba osób objętych wsparciem PIK, – liczba udzielonych konsultacji w PIK, – liczba dzieci i dorosłych objętych pomocą psychologiczną.	GKRPA, ZI, OPS, NGO

Cel 5. Diagnoza Problemów Alkoholowych w Gminie Krapkowie.

Lp.	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy
5.1	Zbieranie informacji o skali problemów alkoholowych w Mieście i Gminie na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji, Służby Zdrowia, Oświaty i innych instytucji. - sporządzenie diagnozy i strategii rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w Gminie Krapkowie, - monitoring i ewaluacja programu.	– Liczba uzyskanych informacji z OPS, ZI, KPP, GKRPA, PIK, Poradni Leczenia Uzależnień, NGO, placówek oświatowych, placówek zdrowia itd.	GKRPA

Cel 6. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach.

Lp.	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy
6.1	Zadania GKRPA w Krapkowicach: - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, - opiniowanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, - kontrole punktów sprzedaży, - obowiązek zakładania procedury „Niebieskie Karty” przez członków GKRPA, - udział w spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grupach diagnostyczno-pomocowych, - wykonywanie zadań w ramach profilaktyki uzależnień.	– Liczba posiedzeń członków Komisji, – liczba wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego, – liczba skierowań do biegłych sądowych, – liczba rozpatrzonych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, – liczba kontroli punktów sprzedaży, – liczba rozpoczętych procedur „Niebieskie Karty”.	GKRPA
6.2	Zasady wynagradzania członków GKRPA Wynagrodzenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowi wynagrodzenie miesięczne tj.: przewodniczący GKRPA – 65%, zastępca przewodniczącego i członkowie GKRPA – 40% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2022 roku. Podstawę do wypłaty wynagrodzeń stanowią podpisane listy obecności przez poszczególnych członków Komisji biorących udział w jej pracach	– Liczba osób rozliczonych na podstawie list obecności.	GKRPA

	zatwierdzone przez przewodniczącego lub jego zastępcę. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest wykonanie pracy w Komisji polegającej na udziale w posiedzeniach mających formę posiedzeń plenarnych lub administracyjnych, posiedzeniach grup roboczych zespołu motywującego do podjęcia leczenia odwykowego, kontrolach przeprowadzanych w terenie w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz posiedzeniach zespołu opiniujących wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów. Członkom GKRPA przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych tj. podróży związanych z wykonywaniem funkcji członka komisji (m.in. koszty podróży na szkolenia, konferencje).		
--	---	--	--

Cel 7. Dział Profilaktyki Alkoholowej (DPA).

Lp.	Zadania szczegółowe	Wskaźniki	Realizatorzy
7.1	Dział Profilaktyki Alkoholowej – finansowanie obejmuje: obsługę administracyjną, utrzymanie lokalu, niezbędne koszty wynikające z zadań działu, w tym zabezpieczenie dokumentacji zawierającej wrażliwe dane osobowe, szkolenia. Zadania DPA: - monitorowanie zmian w aktach prawnych dotyczących problemu uzależnień i przemocy, - przygotowanie danych do sprawozdań, - współpraca z Policją, Sądem, placówkami oświatowymi i służby zdrowia, ośrodkami leczenia odwykowego, organizacjami pozarządowymi, - pomoc klientom w redagowaniu wniosków o leczenie odwykowe do GKRPA, - pomoc w organizacji szkoleń dla grup zawodowych, - udział w szkoleniach, konferencjach, - motywowanie do podjęcia terapii, - poradnictwo, informowanie o dostępnych formach pomocy, - prowadzenie dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego.	– Liczba osób objętych wsparciem DPA, – liczba zorganizowanych szkoleń, – liczba przeszkolonych osób, – liczba pism przesłanych do Sądu, Prokuratury, Policji itp.	OPS, GKRPA

REALIZACJA PROGRAMU

1. Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizatorem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowice na lata 2026-2029 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Krapkowicach.
2. Za realizację Programu od strony finansowej i merytorycznej odpowiada Burmistrz Krapkowic.
3. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowice będzie realizowany w latach 2026-2029.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Krapkowic.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Miejską, wynosi¹⁵:
 - 50 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 50 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 50 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

¹⁵ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok.

2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Miejską, wynosi¹⁶:
- 30 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 30 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 30 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowice na lata 2026-2029 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, dziale 85153 – zwalczanie narkomanii oraz dziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

¹⁶ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2024 rok.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
2. ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
3. opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) **kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) **kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) **kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) **kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy wdrażanego programu, realizator Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krapkowice na lata 2026-2029, tj. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krapkowicach we współpracy

z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urzędem Miasta i Gminy oraz

innymi jednostkami i podmiotami działającymi na terenie gminy Krapkowice, sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto realizator Programu zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024.
2. <https://bdl.stat.gov.pl>.
3. Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.
4. Malczewski A., Młodzież a substancje psychoaktywne w: Młodzież 2021 – raport z badań ilościowych zrealizowanych przez Fundację CBOS, Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej, 2022.
5. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok.
6. Raport o stanie Gminy Krapkowice za 2022, 2023 i 2024 rok.
7. Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2025 roku, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2024.
8. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za lata 2022, 2023 i 2024.
9. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych wraz z badaniami dla Gminy Krapkowice na lata 2026-2035.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.
12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Krapkowice w latach 2022-2024.....	23
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca gminy Krapkowice na przestrzeni lat 2022-2024	23

Spis tabel

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krapkowicach wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024.....	17
Tabela 2. Programy profilaktyczne i działania edukacyjne zrealizowane w krapkowickich szkołach przez GKRPA w latach 2022-2024	19
Tabela 3. Liczba Punktów Opiekuńczo-Wychowawczych oraz dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach POW w latach 2022-2024	20
Tabela 4. Liczba osób podejmujących leczenie odwykowe z podziałem na płeć i rodzaj terapii w latach 2022-2024	22

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na przestrzeni lat 2022-2024.....	14
Wykres 2. Liczba osób uzależnionych od alkoholu oraz dorosłych członków ich rodzin, którzy skorzystali z porad udzielanych w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach.....	18
Wykres 3. Liczba właścicieli i sprzedawców punktów sprzedaży napojów alkoholowych biorących udział w szkoleniach w latach 2022-2024.....	21
Wykres 4. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Krapkowice na przestrzeni lat 2022-2024	24